

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

ÖĞRENCİ DAVALARI İÇİN AVUKATLAR ÇALIŞTAYI

DIYARBAKIR | İZMİR
ANKARA | İSTANBUL

Sivil Alan
Araştırmaları
Derneği

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

BİRLİKTE
Eğilimlerin ve Sorunların Ortak Çözümü

Türkiye'de özellikle son iki yılda yüzlerce öğrenci ifade, toplantı ve örgütlenme hakkını kullandığı için haksız gözaltı, kötü muamele, ceza davası, disiplin soruşturması, yurttan çıkarılma, burs ve kredilerin kesilmesi gibi **birçok ihlale karşı karşıya kaldı**. Öğrencilerin hak ve özgürlüklerini kullanmasının önünde ciddi bir engel oluşturan bu ihlaller karşısında geçimleri çoğunlukla aile desteğine veya burslara bağılı olan öğrencilerin hukuki danışma ve/veya destek için mali kaynakları da yeterli değıil. Üniversite öğrencilerine avukatlar tarafından verilen hukuki destek, ülke çapında genel olarak **gönüllülük esasına** dayanıyor ve her geçen gün daha geniş bir **koordinasyon** ile **bilgi-deneyim aktarımına** ihtiyaç artıyor.

Sivil Alan Araştırmaları Derneği olarak biz de öğrenci davalarına ilişkin savunuculuk başta olmak üzere, gündemleştirme, raporlama, dava izleme gibi çalışmalar sürdürüyoruz. Bu bağlamda öğrenci davaları ile ilgilinen ya da ilgilenmek isteyen avukatlar ile stajyer avukatları bir araya getirme amacıyla **Öğrenci Davaları İçin Avukatlar Çalıştayları'nı** düzenliyoruz.

Çalıştaylar öncesinde Diyarbakır, İzmir, Ankara ve İstanbul'dan ilgililerle görüşerek hazırladığımız **İhtiyaç Haritası'nı** paylaşıyoruz.

Sivil Alan Araştırmaları Derneği Avrupa Birliği tarafından finanse edilen ve STGM tarafından yürütölen BİRLİKTE Kurumsal Destek Programı katılımcısıdır. Bu çalıştayın içeriği tamamiyle Sivil Alan Araştırmaları Derneği'nin sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği'nin ve STGM'nin görüşlerini yansıtmak zorunda değıildir.

Sivil Alan
Araştırmaları
Derneği

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

İHTİYAÇ HARİTASI

Yüksek Öğretim Kurumu'nun 30 Nisan 2023 tarihinde açıkladığı istatistik verilerine göre 2022-2023 eğitim öğretim yılında Türkiye'deki üniversitelerde 6.950.142 öğrenci eğitim-öğretim hayatına devam ediyor. Yine aynı istatistik verilerine göre bu sayı, her eğitim-öğretim döneminde 900.000 kişi artıyor. 2023-2024 eğitim öğretim yılı için 8 yeni üniversitenin açıldığı ve yine yakın zamanda Cumhurbaşkanı'nın 20 yeni üniversitenin açılışına onay verdiği de dikkate alınırsa aktif öğrenci sayısının ileriki zamanlarda çok daha hızlı artacağı öngörülebilir.

Türkiye'de lisans bölümlerinin eğitim-öğretim süresinin ortalama 4 yıl olduğu göz önüne alındığında, aktif öğrencilerin büyük çoğunluğunun 2020 yılı ve öncesinde üniversite öğrenciliği hayatlarına başladıklarını söyleyebiliriz. Bu durumun dikkat çekici yanı, Covid-19 pandemisiyle beraber uygulamaya geçirilen uzaktan eğitim sürecinin aktif öğrencilerin öğrencilik hayatlarında ortaya çıkardığı ciddi etki. Covid-19 pandemisiyle beraber, bazı üniversitelerde hibrit eğitim denemesi yapılsa da 2020'nin Mart ayından 2021 bahar dönemi sonuna kadar yaklaşık 1.5 yıllık sürede genel olarak uzaktan eğitim uygulandı. 6 Şubat 2023'te ise Kahramanmaraş merkezli depremler sonucunda 2022-2023 eğitim-öğretim yılının bahar döneminde ilk önce uzaktan eğitim, ardından hibrit eğitim uygulanmasına

karar verildi. Bu noktada aktif öğrencilerin büyük çoğunluğunun 2 yıllık eğitim ve öğretim hayatının uzaktan eğitim ile geçtiğini, kampüs içi üniversite öğrencilik hayatını yaşayamadıklarını söyleyebiliriz.

Bu süreçlerden önce ise özellikle 15 Temmuz 2016 darbe girişimi sonrasında olağanüstü hal ilan edilmesi ile başlayan süreçte; toplantı ve gösteri yürüyüşü başta olmak üzere birçok temel hakkın askıya alınmasının bir korku iklimi yarattığını, üniversite öğrencilerinin toplantı ve gösteri yürüyüşü yapma ve örgütlenme hakkını kullanmalarının ceza tehditleri veya otokontrol ile engellendiğini gözlemliyorduk.

Bu kapsamda Türkiye'nin genel siyasi konjonktürü ve kampüs içi öğrencilik hayatının sekteye uğraması eğitim ve öğretim hakkı başta olmak üzere temel hakların kullanılmasının da önüne geçiyor. Temel hakların kullanımı ise üniversite öğrencilerinin genel olarak disiplin soruşturması, KYK yurtlarından çıkarma, KYK burs kesintisi, gözaltı ve kötü muamele ile beraber ceza soruşturması ve neticesinde hapis cezası, adli para cezası ve hükmün açıklanmasının geriye bırakılması şeklinde kamu müdahalesi ile karşılaşmalarına neden oluyor. Biz de bu bağlamda pilot olarak İstanbul, Diyarbakır, Ankara ve İzmir illerinde eğitim-öğretim hayatına devam eden öğrencilerin karşılaştıkları hak ihallerini kavramak için çeşitli görüşmeler yaptık.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

İstanbul'da 1 milyonu aşkın üniversite öğrencisi bulunuyor, bu da ülkedeki tüm öğrencilerin yaklaşık %15'inin İstanbul'da eğitim öğretim gördüğü anlamına geliyor. Bu bağlamda en çok öğrenci eylem ve etkinliğinin gerçekleştiği kentin İstanbul olduğu ifade edilebilir. İstanbul'da öğrenci davaları ile ilgilenen 3 avukat ile yaptığımız görüşmede ilk öne çıkan gündem Boğaziçi direnişi oldu.

2 Ocak 2021 tarihinde Cumhurbaşkanı tarafından Boğaziçi Üniversitesi'ne Melih Bulu'nun rektör olarak atanmasıyla başlayan eylemler; daha sonra bu rektörün görevden alınarak 15 Haziran 2021'de yine Cumhurbaşkanı tarafından Naci İnci'nin rektör olarak atanmasıyla da devam etmişti. Özerk kurumlar olan üniversitelerin rektörlük makamına yürütmenin başının atama yapması öğrencilerin tepkisiyle karşılaşmış ve ilk atamadan itibaren kampüs içinde toplantı ve gösteri yürüyüşleri düzenlenmişti. İstanbul ilindeki başka üniversitelerin öğrencileri de Boğaziçi üniversitesi öğrencileriyle dayanışmak için bu kapsamda toplantı ve gösteri yürüyüşlerine katılmıştı.

Bu toplantı ve gösteri yürüyüşlerine karşılık ilk olarak 1 Şubat 2021 tarihinde kamu müdahalesi gerçekleşmiş, 59 kişi Boğaziçi Üniversitesi kampüsü içinden, 108 kişi ise kampüs dışından gözaltına alınmıştı. Bu olaydan sonra gözaltı fırtınası başlamış, İstanbul'un çeşitli yerlerinde gerek kampüs içinde gerek kampüs dışında toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleyen öğrenciler gözaltına alınmış ve öğrenciler hakkında yaptırım/yaptırım tehdidi uygulanmıştı. Öyle ki, rektörlük protestolarından bağımsız, üniversite içinde gelenekselleşen Onur Ayı yürüyüşüne de polis müdahalesi gerçekleşmiş ve 70 öğrenci gözaltına alınmıştı.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Bunun yanı sıra, üniversite öğrencilerinin başka konularda kampüs dışında yaptıkları toplantı ve gösteri yürüyüşlerine de müdahale edilmiş, şehir genelinde toplantı ve gösteri yürüyüşü yapılması fiilen imkansız hale getirilmiştir. Örneğin; yaşadığı baskılar nedeniyle hayatına son veren üniversite öğrencisi Enes Kara için yapılan toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde de kamu müdahalesiyle karşılaşmış, onlarca öğrenci gözaltına alınmıştır. Ya da kamuoyunda "barınmıyoruz" eylemleri olarak bilinen, Türkiye'deki ekonomik koşullar nedeniyle yurt ve kiralık ev fiyatlarındaki ciddi artışa tepki olarak toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleyen üniversite öğrencileri de aynı tavırla karşılaşmıştır.

Bu süreçte sona eren ve/veya devam eden davalarda binlerce öğrenci yargılandı, öğrencilere toplantı ve gösteri yürüyüşü kanuna muhalefet, görevi yaptırmamak için direnme, kamu malına zarar verme, kamu görevlisine hakaret, kişiyi hürriyetinden yoksun kılma ve terör örgütü propagandası yapma gibi suçlar isnat edildi. Bir kısım öğrencinin cezalandırıldığı bu davaların çoğu halen devam etmektedir. Bu durum öğrencilerin ifade özgürlüğü ve örgütlenme hakkına esastan bir müdahale olarak yorumlanabilir.

Bu ceza yargılamalarında, özellikle soruşturma aşamasında, öğrenciler hakkında tutuklama ve adli kontrol uygulanması (ev hapsi, imza yükümlülüğü, yurtdışı çıkış yasağı) gibi yaptırımlar da uygulandı. Tutuklama ve ev hapsinin öğrencilerin eğitim ve öğretim hakkına yönelik bir müdahale olduğunu da söyleyebiliriz.

Bunun yanı sıra, cezai soruşturmaya maruz kalan öğrenciyi üniversite ve Kredi ve Yurtlar Kurumu da disiplin soruşturması başlatabiliyor. Bunun sonucunda üniversite tarafından da öğrencilere uzaklaştırma ve kınama gibi yaptırımlar uygulanabiliyor. Kredi ve Yurtlar Kurumu'nun ise öğrencileri yurttan çıkarmak ve burs/kredi desteğini sonlandırmak gibi yaptırımları söz konusu oluyor. Bu durum da öğrencilerin eğitim ve öğretim hakkı, barınma hakkı ve mülkiyet hakkına müdahale olarak yorumlanabilir.

İstanbul için, öğrencilerin haklarının farkında olduğunu ancak gerek kollukta gerek haklarını kullanırken orantısız kamu müdahalesi ile karşılaştıklarını tespit ettik. Görüşmelerde bu süreçlere Baro'nun dahiliyetinin sağlanması gerektiği yönündeki öneriler de öne çıktı.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Diyarbakır'da konu ile ilgili Baro İnsan Hakları Merkezi ve Baro Başkan Yardımcısı ile görüştük. 2011-2012 yıllarından itibaren Dicle Üniversitesi kampüs içerisinde kolluk güçlerinin üniversite rektörlüğünün izni ve onayı ile daimi olarak konuşlandığı ve kampüs içinde belli bir bölgeyi karakol olarak kullandıklarını söyleyebiliriz. Diğer yandan, geniş bir arazi üzerine konuşlanmış olan üniversitede fakülteler arası mesafe uzun tutuluyor, aradaki yollar atıl bırakılıyor ve öğrencilerin birbirleri ile etkileşimi de engelleniyor.

Son süreçte, hukuk fakültesinin kurulduğu günden bu yana bulunduğu binadan daha uzak bir bölgedeki binaya taşınması sonrasındaki eylemler öne çıkıyor. Öğrenciler bu durumu protesto etmek için fakülte binası önünde forum düzenliyor. Forumun yapıldığı bölgeye öğrenci sayısından sayıca çok fazla polis geliyor ve öğrenciler çembere alınıyor. Ancak, Diyarbakır Barosu'ndan yetkilerin de forum alanında olması nedeniyle kolluk müdahalesi söz konusu olmuyor. Forum sonrasında rektörlükten foruma katılacak öğrencilere soruşturma açılacağı iletirse de henüz somut bir soruşturma yok.

15 Temmuz darbe girişimi sonrasında yaşanan olağanüstü hal döneminde ise üniversitedeki öğrenci dernekleri kapatılmış ve halen açılmasında sıkıntı yaşanmakta.

Dernek kapatıldığı sırada ise dernek üyesi üniversite öğrencilerine ceza davası açılmış, bu davalar devam etmekte. Bu durum da, öğrencilerin birbirleri ile etkileşimini azaltma ve öğrencilerin örgütlenme hakkını kullanmasının önüne geçme olarak yorumlanabilir.

Ayrıca, iddia makamı tarafından belli sayıda toplantı ve gösteri yürüyüşüne katılan öğrencilere ceza tehdidi yalnızca toplantı ve gösteri yürüyüşüne kanuna muhalefetten değil, çok daha ağır cezası olan terör örgütü üyeliğinden yapılıyor. Diğer yandan, öğrencilerin temel hakkının kullanımına karşı kamu müdahalesi öğrencilerin politik konumuna göre de değişiyor. Geçtiğimiz yıllarda muhafazakar görüşlü öğrenciler ile sol görüşlü öğrenciler arasında tartışma yaşanıyor, bu tartışmaya kavgaya dönüşüyor ve sonrasında 3 gün boyunca iki grup da toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenliyor. Bu gösteri yürüyüşü neticesinde, muhafazakar görüşlü öğrencilere yalnızca toplantı ve gösteri yürüyüşü kanuna muhalefetten soruşturma işlemi başlatılırken sol görüşlü öğrencilere toplantı ve gösteri yürüyüşü kanununa muhalefetin yanı sıra terör örgütü üyesi olmamakla beraber örgüt adına suç işleme, mala zarar verme ve terör örgütü propagandası suçlarından soruşturma işlemi yapılıyor.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Diyarbakır'da da, İstanbul'dakine benzer şekilde ceza yargılamalarında soruşturma aşamasında güvenlik tedbirleri ve KYK tarafından yurttan çıkarma ve burs kesimi yaptırımları uygulanıyor. Üniversite yönetimi de disiplin soruşturması başlatarak uzaklaştırma ve kınama cezaları veriyor.

Yine ceza yargılamaları da İstanbul'daki gibi olsa da, Diyarbakır ve çevre illerdeki öğrencilerin çok daha sık terör örgütü üyeliği, üye olmamakla beraber örgüt adına suç işleme ve terör örgütü propagandası ile suçlandığı görülüyor. Kampüs içinde gerçekleşen Roboski Katliamı anmasına ilişkin bir toplantı ve gösteri yürüyüşünde ise eğitim ve öğretim hakkının engellenmesi suçlaması ile öğrenciler yargılanıyor ve haklarında hükmün açıklanmasının geriye bırakılmasına kararı veriliyor.

Diyarbakır ili için, dernekler ve öğrenci kulüpleri ile öğrenciler arası etkileşimin artırılması gerektiği, üniversite kampüsünün fiziki yapılanmasının örgütlenmeyi engeller biçimde kurulması nedeniyle öğrencilerin haklarını kullanırken dayanışmasının önemli ve gerekli olduğunu öneri olarak aldık.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Ankara için Ankara Barosu'ndan Toplumsal Dava ve Hukuk Araştırmaları Merkezi ve öğrenci davalarını takip eden bir avukat ile görüştük. Kampüs içi nitelikte çoğunlukla Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleniyor ve bu eylemlere çoğunlukla kamu müdahalesi gerçekleşiyor. ODTÜ'de yakın zamanda kampüs içindeki ormanlık alanın kesilmesi, rektörün atanma usulü ile göreve getirilmesi ve üniversite rektörlüğünün aldığı birçok karar için eylem yapılmıştı.

2022 yılında, üniversitenin her yıl mezuniyet töreninin yapıldığı alanı değiştiren rektörlük önünde de eylem yapıldı. Öyle ki, mezuniyet töreni bir bellek mekanı olmasının yanı sıra, öğrencilerin protesto pankartları açtığı bir eylem biçiminde gerçekleşiyor. Daha önce de, pankart açan birçok öğrenci hakkında ceza soruşturması yapılmıştı. Rektörlüğün bu kararı da öğrenciler tarafından protesto yapılmasının önüne geçmek olarak yorumlandı.

ODTÜ rektörlüğü, öğrencilerin bu haklarını kullanmasının önüne geçmek için ODTÜ Yurtlar Yönetmeliği'nde değişikliğe gitti, taslak metinde kampüs içinde izinsiz gösteri yürüyüşü yapmayı yurttan kesin çıkarma nedeni olarak saydı. Bu taslak metin geçmese de, yapılan değişikliklerle öğrencilere kampüste adeta siyaset yasağı getirildi, öğrencilerin örgütlenme hakkı başta olmak üzere ifade hürriyeti ve birçok hakkı yurttan çıkarma tehdidiyle ihlal edildi.

Kaldı ki yapılan görüşmelerde Ankara ilindeki üniversitelerin disiplin soruşturması yönünden çok katı olduğu ve en ufak bir olayda öğrenciler hakkında disiplin soruşturması yürüttüğü, öğrenci davalarını takip eden avukatların üzerinde ciddi bir idari dava yükü olduğu belirtildi. Öğrencilerin temel hak ve özgürlüklerini kullanmaları uzaklaştırma ve kınama gibi sonuçlar doğuruyor, eğitim ve öğretim hakları bu yolla ihlal ediliyor.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Kampüs içinde Özel Güvenlik Görevlilerinin de kolluk güçleri gibi hareket ettiği, toplantı ve gösteri yürüyüşü sırasında öğrencilere sert ve kötü muameleye girebilecek müdahalelerde bulunduğu, herhangi bir diyalog zemini kurulmadan çok sert fiziki müdahalelerin söz konusu olduğu görüşmelerde ortaya konulan diğer önemli konular oldu. Özel Güvenlik Görevlileri hakkında bugüne kadar yapılan suç duyurularında soruşturmaya veya kovuşturmaya yer olmadığına dair kararlar verildiği görülüyor.

Özellikle öğrencilerin barınma (Barınamayanlar hareketi olarak bilinen eylemler dizisi Ankara'da da gerçekleşti, katılan öğrenciler hakkındaki ceza davaları devam ediyor.), uygun ve temiz yemekhane talepleri dikkate alınmıyor, bu konudaki toplantı ve gösteri yürüyüşlerine karşılık kamu müdahaleleri gerçekleşiyor. Bu kapsamda öğrenciler disiplin soruşturmalarının yanı sıra, toplantı ve gösteri yürüyüşü kanuna muhalefet, kamu kurum ve kuruluşlarını zarara uğratma ve yemekhane eylemlerinde terör örgütü propagandası suçlaması ile karşı karşıya kalabiliyor.

Ankara ili için, kampüs içindeki çeşitli hak öznelerinin birbirinden kopuk olduğu, hak öznelerinin birlikte hareket etmesi gerektiği ve bunun için uygun bağlantının kurulması gerektiği öneri olarak iletildi.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

İzmir'de İnsan Hakları Gündemi Derneği'nden, Çağdaş Hukukçular Derneği'nden ve öğrenci davaları ile ilgilenen bir avukat ile görüştük. Son dönemde üniversite öğrencilerine yönelik kolluk görevlileri tarafından "ajanlaştırma" diye tabir edilen tekliflerde bulunduğu iletildi. Birçok öğrencinin ailesi aranıyor ve öğrenciler baskı altına alınmaya çalışılıyor. Sözlü tekliflerde öğrenciler tehdit ediliyor, teklifi kabul etmeleri için zorlanıyor. İzmir'deki birçok dernek ve politik örgüt de bu konuda yakın zamanda açıklama yapmıştı.

Yakın zamanda, Boğaziçi Üniversitesindeki eylemlere destek olmak için üniversite öğrencileri dayanışma eyleminde bulunmuş, bu eylemlere her seferinde kolluk müdahalede bulunmuştu. Yüzlerce öğrenci gözaltına alınmış olmasına rağmen yalnızca 6 öğrenci için dava açıldı. Bu durum öğrencileri gözaltı ile yıldırma ve sindirme olarak yorumlanabilir.

Yukarıda belirttiğimiz üzere, 2022-2023 yılı bahar yarıyılı'nın uzaktan eğitim ile yapılma kararına karşılık Ege Üniversitesi öğrencileri rektörlük önünde toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenlemiş ve kolluk güçlerinin müdahalesi ile gözaltına alınmıştı. Bu öğrenciler hakkında toplantı ve gösteri

yürüyüşü kanununa muhalefet ve eğitim ve öğretim hakkını engelleme suçlarından ceza davası açılmış olup halen devam ediyor.

Bunların yanı sıra, bireysel olarak, mezuniyet töreninde LGBT+ bayrağı açan bir öğrenci hakkında disiplin soruşturması ve ceza soruşturması yürütülüyor. Üniversite öğrencilerinin sosyal medyadan üniversite hakkındaki yorumları da disiplin soruşturması ile karşılaşılabiliyor.

Bu kapsamda, üniversite öğrencilerinin benzer şekilde, toplantı ve gösteri yürüyüşü kanununa muhalefet, görevi yaptırmamak için direnme suçları ile karşılaştığını söyleyebiliriz. Kolluk güçlerinin orantısız muamelesi sonucu işkence suçu nedeniyle sivil toplum kuruluşları ve dernekler tarafından suç duyurusunda bulunulsa da bu suç duyuruları genelde kovuşturmaya yer olmadığına dair karar ile sonuçlanıyor. Yakın zamanda ise bir üniversite öğrencisine kameraların önünde şiddet uygulayan polis memuru hakkında dava açılrsa da suçlama işkenceden değil basit yaralamadan oldu.

HUKUKİ DESTEK

Tüm bu veriler göz önüne alındığında, Türkiye'nin birçok yerinde öğrencilerin toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı, ifade hürriyeti ve örgütlenme hakkı sistematik olarak ihlal edildiği, en ufak bir protestonun orantısız kamu müdahalesi ile karşılaştığı görülebilir. Bir yandan da ceza yargılamaları, disiplin soruşturmaları, yurttan çıkarma ve burs kesintisi ile öğrenciler tehdit altında bırakılarak bu haklarını kullanmayı bırakmaları amaçlanıyor.

Birçok ilde sivil toplum kuruluşları ve dernekler aracılığıyla öğrencilere avukat desteği sağlanıyor. Diyarbakır ilinde ise baro olaylara müdahil oluyor ve öğrencilerin haklarını kullanmasını sağlamaya çalışıyor.

Konu ile ilgili illerdeki öğrenciler ile görüştük. Öğrencilerin temel hak ve özgürlüklerini kullandıkları sırada aldıkları hukuki yardımın niteliği veya hukuki yardımın eksik kaldığı kısımlar ile avukatların öğrencilere yaklaşımı ekseninde konuştuk.

İlk olarak, öğrencilerin nitelikli hukuki yardım konusunda endişeleri var. Sadece sivil toplum kuruluşları ve dayanışma aracılığı ile avukat desteği sağlanmasının profesyonel hukuki destek konusunda endişe doğurabildiği söylenebilir. Avukatlar ile öğrenciler arasında dayanışma sağlandığı gibi avukatlar arasında da bir dayanışma sağlanabilir, dilekçe ve usul konusunda ortak paylaşım havuzu oluşturulabilir. Öğrenciler, benzer konularda farklı avukatlar tarafından sağlanan hukuki destekten, farklı dilekçeler ve hukuki savlar kullanılması nedeniyle farklı sonuçlar alınabileceği yönünde endişe duyuyor.

İkinci olarak, kampüs içi yaşanan hak ihlallerinde öğrenciler hukuki yardım alamadıklarını düşünüyor. Öğrenciler maruz kaldıkları ceza soruşturması yahut idari bir yaptırıma karşı hukuki yardım aldıkları konusunda hemfikir ancak, kampüs içinde öğrencilerin eylemlerine karşı anlık gelişen üniversite rektörlüklerinin hukuka aykırı kararlarına ve engellemelerine karşı öğrenciler haklarını bilmedikleri için kabullenme yoluna gidebiliyor. Örneğin, öğrenciler yapacakları bir etkinliğin rektörlük tarafından engellenmesi halinde hukuki bir yola başvurma hakkı olduğunu bilmiyor, bu yönde bir aksiyon almıyor. Bu nedenle hukuki yardımın, aktif üniversite öğrencileri için "Haklarımız nedir?" konulu eğitimler ile yaygınlaştırılması gerektiği düşünülebilir. Öğrencilerin haklarını bilmemesi onları çekingenleştirme tehlikesi içerdiği gibi, açık bir güç dengesizliği bulunan üniversite rektörlüklerinin kararlarına karşı pasif hale de getirebiliyor. Bu nedenle öğrenciler, haklarını bilmedikleri için bu konuda bir hukuki destek talep ediyor.

Üçüncü olarak, cinsiyet ve cinsel yönelim konusunda avukatların hassasiyet geliştirmesi gerektiği yönünde düşünceler var. Öğrencilerin, avukatların hukuki destek sağladığı öğrencilere karşı cinsiyetli hitap ve söylemlerden kaçınması, öğrenciler ile cinsiyet ve cinsel yönelim kimliğini dikkate alarak özenli bir diyalog geliştirmesi ve öğrencilerin gizlilik hassasiyetine uygun davranması yönünde istekleri var. Bu hassasiyetin eksik olması halinde avukat-müvekkil güven ilişkisinin yeteri kadar kurulmayabileceği, yeteri kadar kurulduğunda ise bu güven ilişkisinin taksirli bir şekilde ihlal edilebileceği yönünde endişeler mevcut.

Son olarak, öğrencilerin yeterli bilgiye sahip olmadığı veya ne sonuçla karşılaşacaklarını tahmin edemedikleri durumlarda haklarını kullanırken çekingen olduğunu gözlemledik. Yukarıdaki anlatılanların dışında, olumlu dava deneyimlerinin tüm öğrenciler arasında yaygınlaştırılması da bu çekingenliği kırma konusunda fayda sağlayabilir. İkili ilişkiler haricinde dava deneyimlerinin kurumsal düzeyde paylaşılmadığı ve yaygın olarak bilinmediği de gözlemlerimiz arasında.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

 CivicSpace_tr

 sivilalanarastirmalari

sivilalanarastirmalari.org.tr

merhaba@civicspacestudies.org